

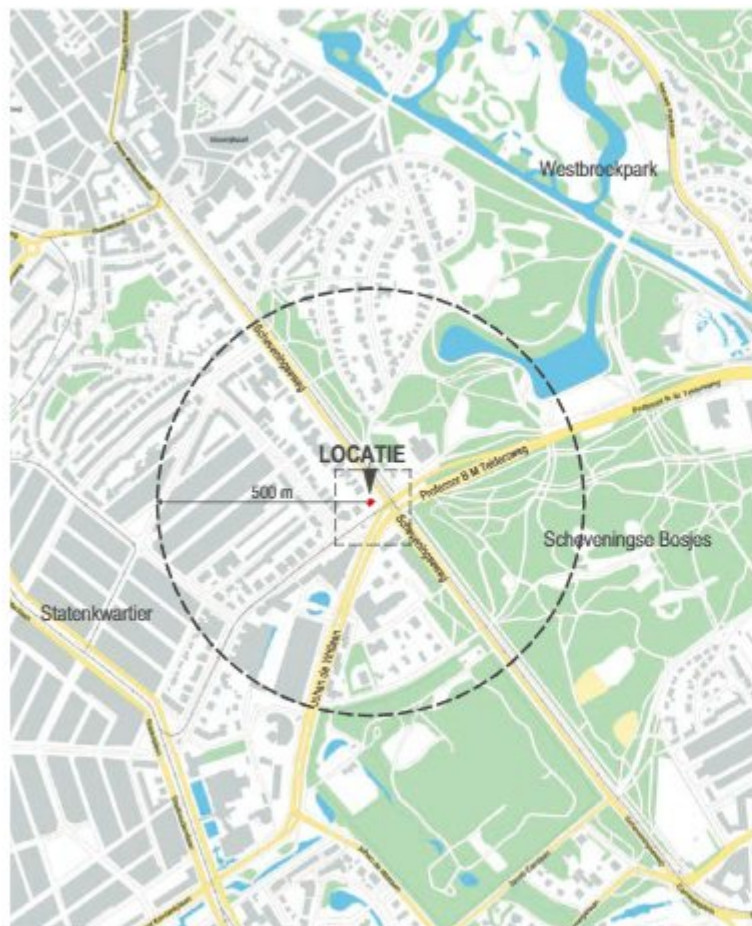
2424 | VERDUURZAMING Scheveningseweg 42 'Villa Henny' te Den Haag

Voor een duurzaam
Rijksmonument van Berlage

LOCATIE

Scheveningseweg 42 2517 KV Den Haag

kadastermap

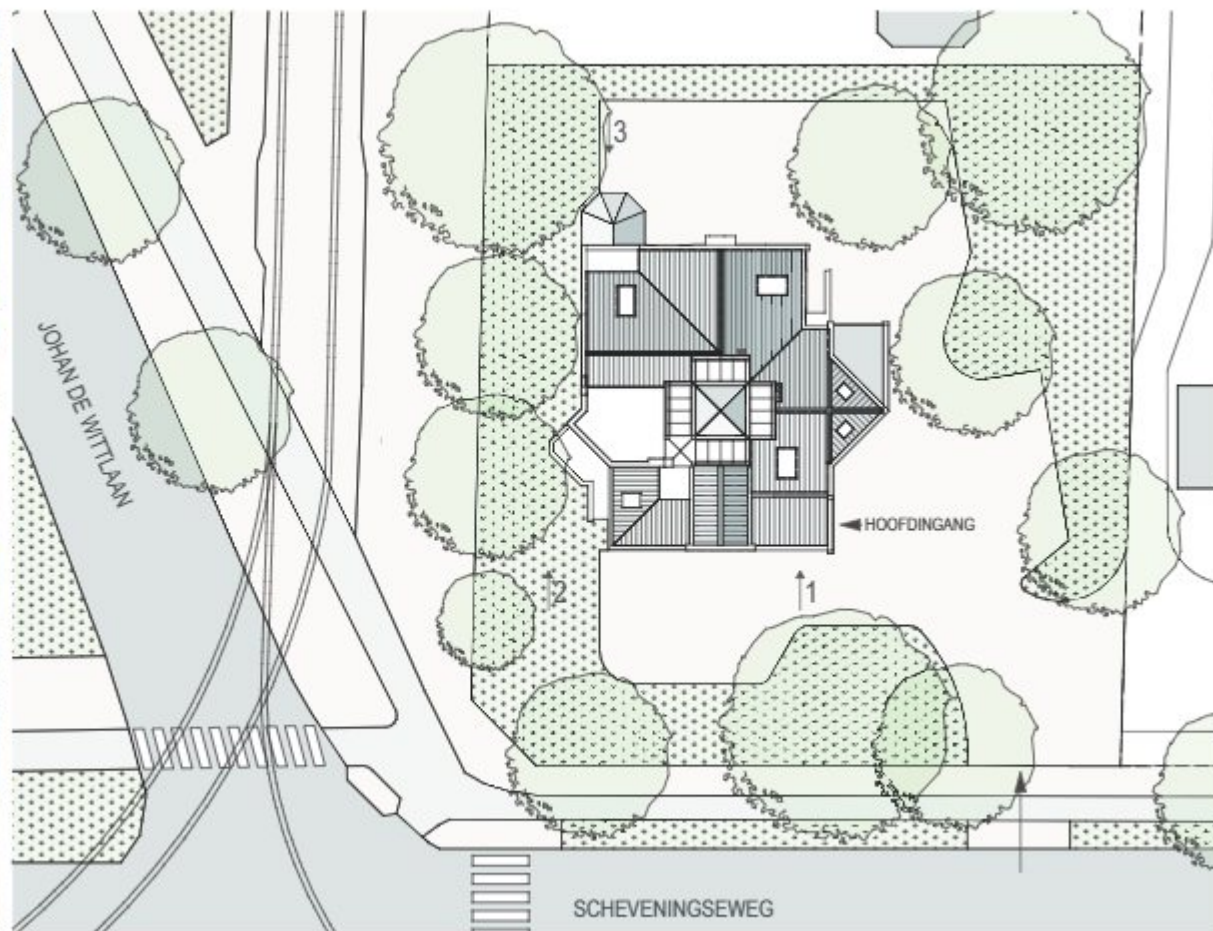
1

2

3

Villa Henny

Villa Henny is gelegen op een duin op de hoek van de Scheveningseweg en de Johan de Wittlaan in Den Haag.

De villa is ontworpen als woonhuis door dr H.P.Berlage (1856-1934) in opdracht van Carel Henny. Carel Henny was directeur van de Verzekeringsmaatschappij 1845 en was voor Berlage ook de opdrachtgever voor meerdere kantoorgebouwen. Het gebouw was sinds 1942 in gebruik als kraamkliniek en daarna, vanaf 1987, als kantoorgebouw.

Berlage is tijdens zijn studie (1875-1878) aan de Polytechnikum in Zurich beïnvloed door de Duitse bouwkundige Gottfried Semper die een meer rationele architectuur voorstond met "eenvoudige, sobere geometrische vormen, waarbij decoraties werden geminimaliseerd" maar wel met een verfijning in het detail. Het boek Der Stil van Semper werd Berlage zijn "Bijbel".

Hoofdropzet Villa Henny

Het woonhuis dateert uit 1898 en heeft een karakteristiek geel pannendak. Het ontwerp is opgezet op basis van raster van 1,60 m x 1,60 m en dat 11 keer in het vierkant, met aan 2 zijden een verdraaiing van 45 graden als uitbouwen. Deze verdraaiingen maken, tezamen met het gele pannendak, het gebouw zeer karakteristiek. Het hart van het huis wordt gevormd door een centrale ruimte met een vide waaromheen alle vertrekken zijn gelegen; dus geen gangen. De gevels, maar ook voor een deel het interieur, is opgebouwd in schoon metselwerk. Eerlijke architectuur was het motto. Binnen is er ook gewerkt met geglazuurde stenen met bijzondere detaillering. Zowel buiten als binnen is zandsteen toegepast, Binnen is nu veel schoon metselwerk wit geverfd.

Gesamtkunst

Berlage streefde ernaar dat ook andere kunstvormen een structureel onderdeel werden van zijn gebouwen en integreerde o.a. schilderkunst en beeldhouwwerken in de plannen.

Het huis is een voorbeeld van "total design" Het meubilair is specifiek ontworpen voor het huis. Berlage werkte ook samen met kunstenaars als Jan Toorop die de beroemde schilderijen maakte van de 3 dochters van de familie Henny. Ook schakelde hij Van Lambert Van Zijl in voor een beeldhouwwerk.

Materialen en details

Zowel binnen als buiten zijn mooie metselwerk details waar te nemen. Binnen met verschillende kleuren geglaazuurde stenen, zandsteen en mooie tegelwerk motieven i.s.m. Jac. Van den Bosch. Boven de kozijnen zijn zware zandsteen lateien toegepast met het overal het terugkerende verzetje. Berlage streefde naar stijlvastheid en dat zie je ook sterk in de detaillering. Een goed detail werd vaak herhaald. Uit de studie blijkt echter ook dat Berlage geïnteresseerd is in het opnemen van technische innovaties, waaronder installaties, in zijn plannen.

Bronnen voor studie: "Hendrik Petrus Berlage", Sergio Polano, "Heb ik dat gemaakt?" Max van Rooy, "1856-1934 H.P. Berlage; Een korte biografie" Leo Rademaker; "Berlage in Den Haag", Reinier Verbeek; "Berlage, een bouwmeester in beeld"; Fransje Hooimeijer en Annuska Pronkhorst. Met veel dank voor geraadpleegde archieven: Het Haags Gemeentearchief en Het Nieuwe Instituut, Rotterdam.

Ook dank aan de afdeling monumentenzorg van de gemeente Den Haag voor de inspirerende gesprekken. Het Bouwhistorisch onderzoek is uitgevoerd door Wevers & van Luipen en geeft een heel mooi verder inzicht in de kwaliteiten van het gebouw.

Alleen al door het lange bestaan van het Woonhuis Henny is het pand al duurzaam. Belangrijk is nu echter om het gebouw, uiteraard met het behoud van de monumentale waarde, ook energetisch duurzamer te maken.

RIJKSMONUMENT

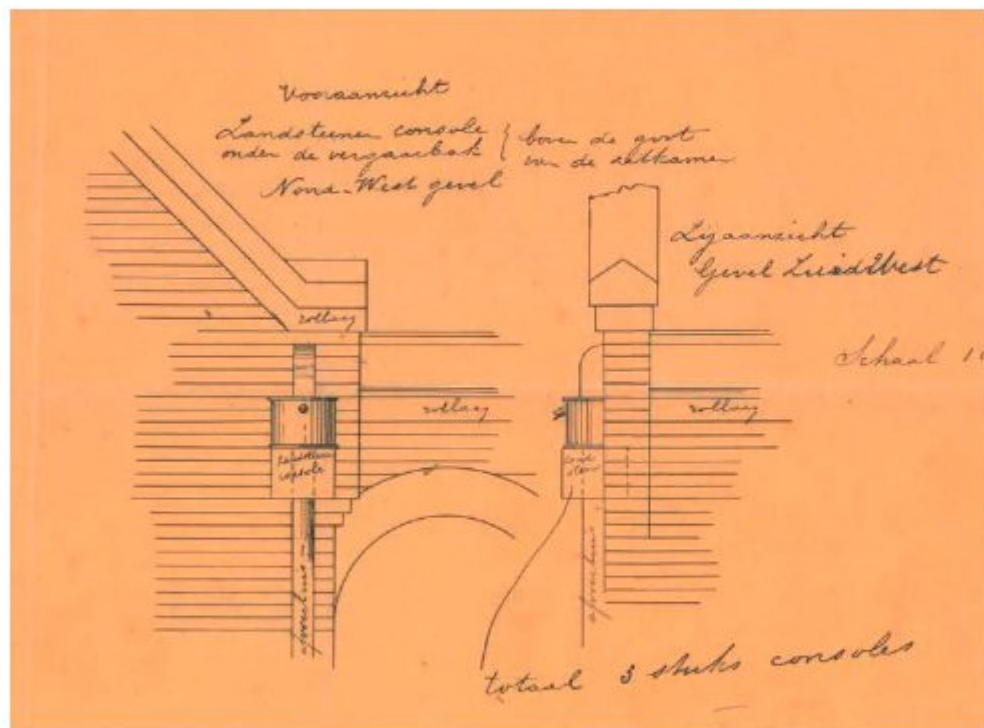

Bron: HGA, Inv. nr.: 063554.

Bron: HNI, BERLph49.

Bron: Scan uit Boot (1974), 105.

Bron: HNI, BERL_69

INTRODUCTIE

Voor een duurzaam Rijksmonument Scheveningseweg 42 , Villa Henny, in Den Haag

Het kantoorgebouw Scheveningseweg 42, Villa Henny, is heel mooi gelegen op de hoek van de Scheveningseweg en de Johan De Wittlaan op een voormalig duin en is ontworpen als woonhuis door Hendrik Petrus Berlage. Het gebouw is een Rijksmonument sinds 2 februari 1972 met nr 17972.

Het afgelopen jaar is daar met een team van de opdrachtgever NLV en adviseurs, met liefde voor het gebouw, hard aan gewerkt.

Bestaande situatie

Allereerst is de bestaande bouwkundige situatie compleet in beeld gebracht. Oude tekeningen, recentere tekeningen, opmetingen en opnames hebben geleid tot een compleet nieuw getekend 3-D model.

Installaties zijn geanalyseerd en ook de huurder leverde informatie aan zoals het energieverbruik.

Een gezond en duurzaam gebouw

Wat betreft de verduurzaming is ons streven te komen naar een zo hoog mogelijk energielabel. Hoewel dit voor een monument geen eis is.

Om te komen tot een hoger label is er een soort menukaart opgesteld met maatregelen waaruit gekozen kan worden. Hoe meer maatregelen hoe hoger het label.

De maatregelen voor verduurzaming

Maatregel 1: glas vervangen

In het huis is van oorsprong glas toegepast van 8 mm dikte en de de bovenramen zijn vaak van glas in lood. Vooral aan de achterzijde is bij kleine verbouwingen later dunner glas toegepast in afwijkende kozijnen en ramen. Door het dikke oorspronkelijke glas is het toepassen van 9 mm vacuümglas, Bengglas Max U=0,40 enkele coating, een goede mogelijkheid met behoud van dezelfde profilering van de glaslatten. Bij de glas in lood ramen stellen wij voor om draaibare voorzetramen, uitgevoerd in vacuümglas, toe te passen aan de binnen zijde. De kleur van het schilderwerk is als bestaand.

Maatregel 2: isoleren

De begane grondvloer wordt aan de onderzijde in de kruipruimte geïsoleerd.

Tevens zal aandacht worden besteed aan de kierdichting.

Het dak is ongewijzigd; op de zolder is boven het plafond in het verleden reeds isolatie aangebracht.

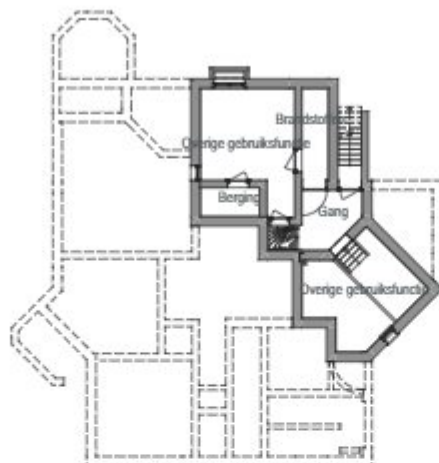
Maatregel 3: installaties

Voor de verduurzaming en omdat het gebouw gedeeltelijk geïsoleerd wordt, wordt er voorgesteld om een ventilatiesysteem met WTW-installatie aan te brengen. In het bestaande pand zijn, naast rookkanalen, al verschillende kanalen gedeeltelijk nog aanwezig voor natuurlijke ventilatie, die mogelijk gebruikt kunnen worden voor de mechanische ventilatie.

PLATTEGRONDEN

kelder

begane grond

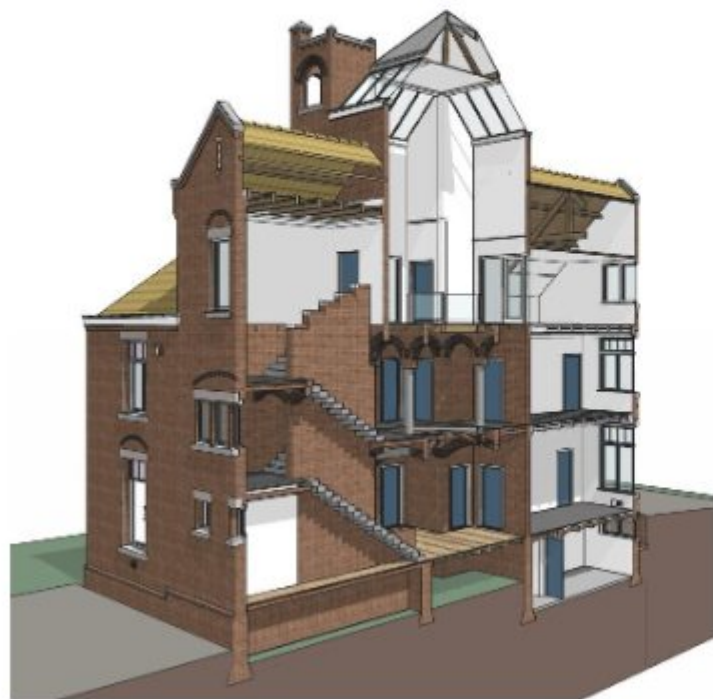

1e verdieping

zolder

DOORSNEDE A-A

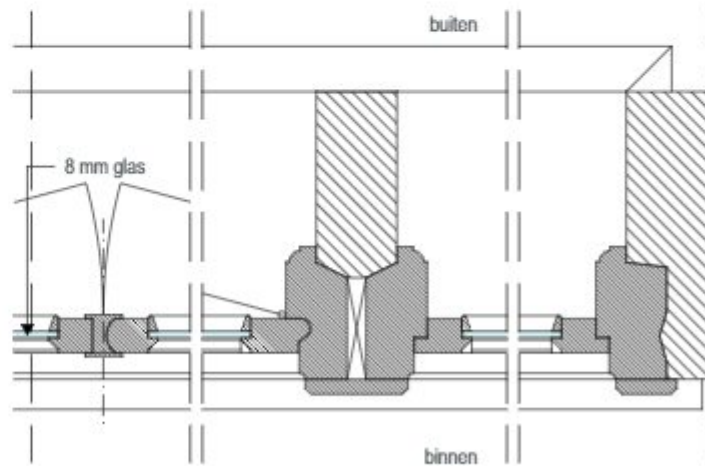
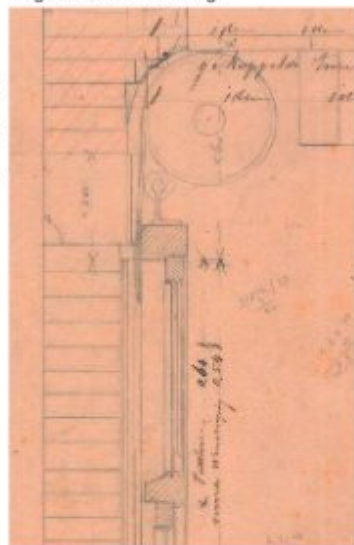
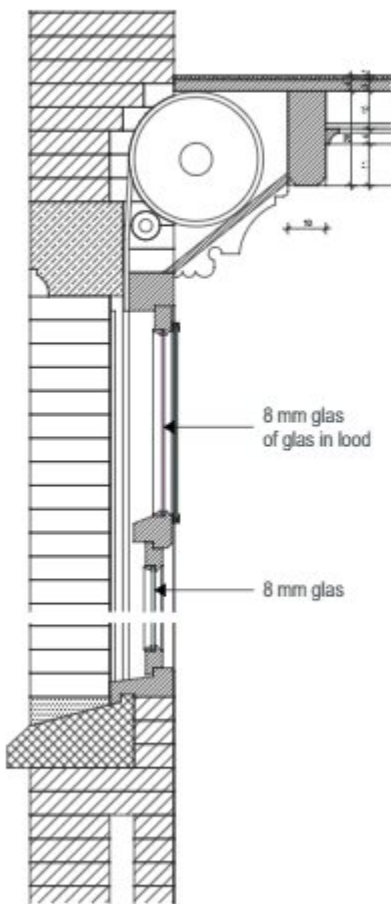

DOORSNEDE A-A

origineel detail van Berlage

MAATREGEL 1: GLAS VERVANGEN OVERZICHT

NOORD-OOST GEVEL

NOORD-WEST GEVEL

ZUID-OOST GEVEL

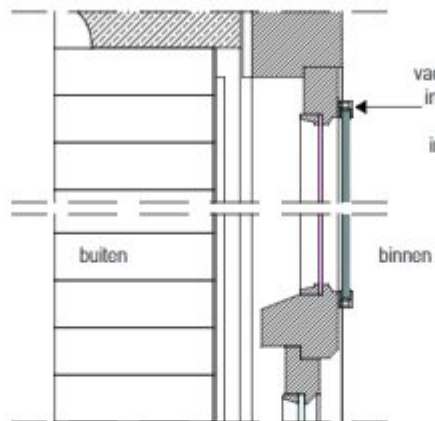

ZUID-WEST GEVEL

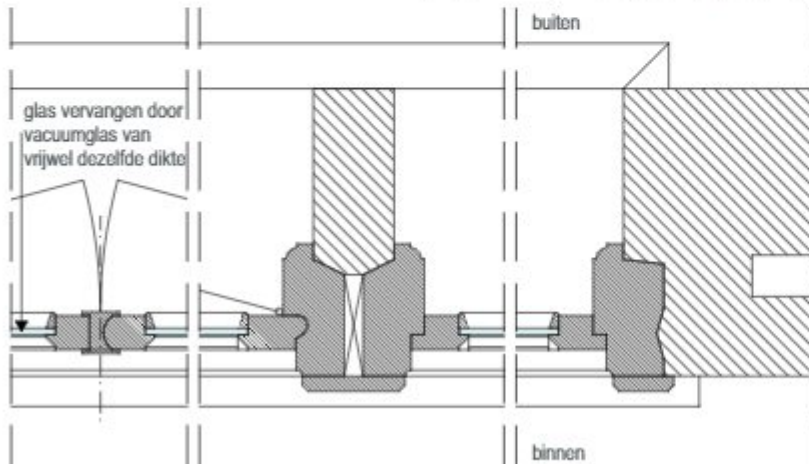
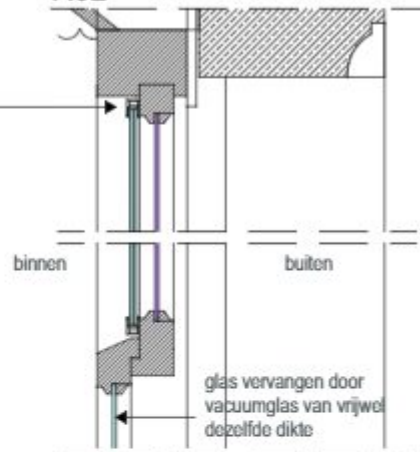

TOTAAL:	 normaal glas:	115,62 m ²
	 glas in lood:	14,34 m ²
	 deuren:	6,14 m ²

R01

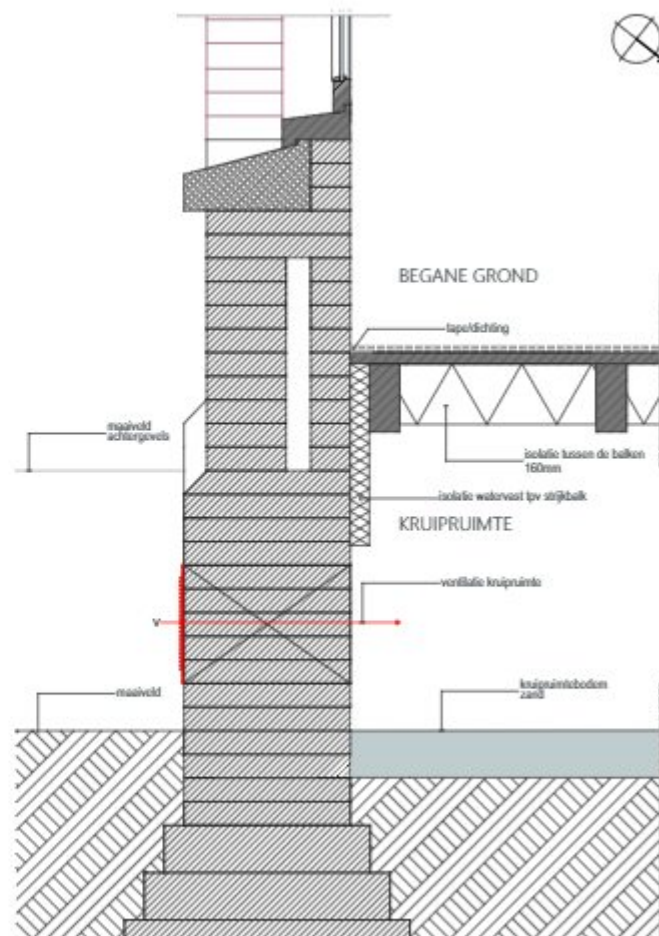
R02

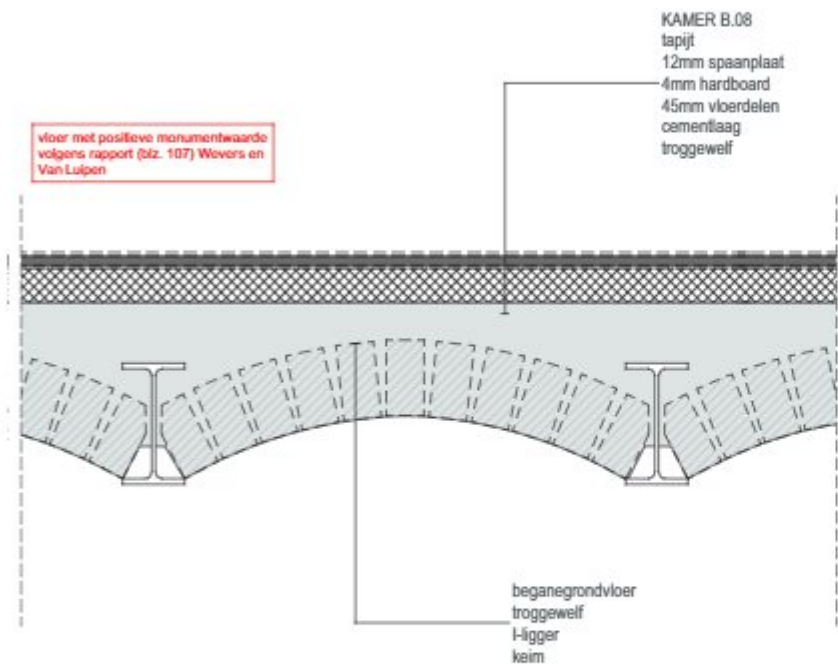

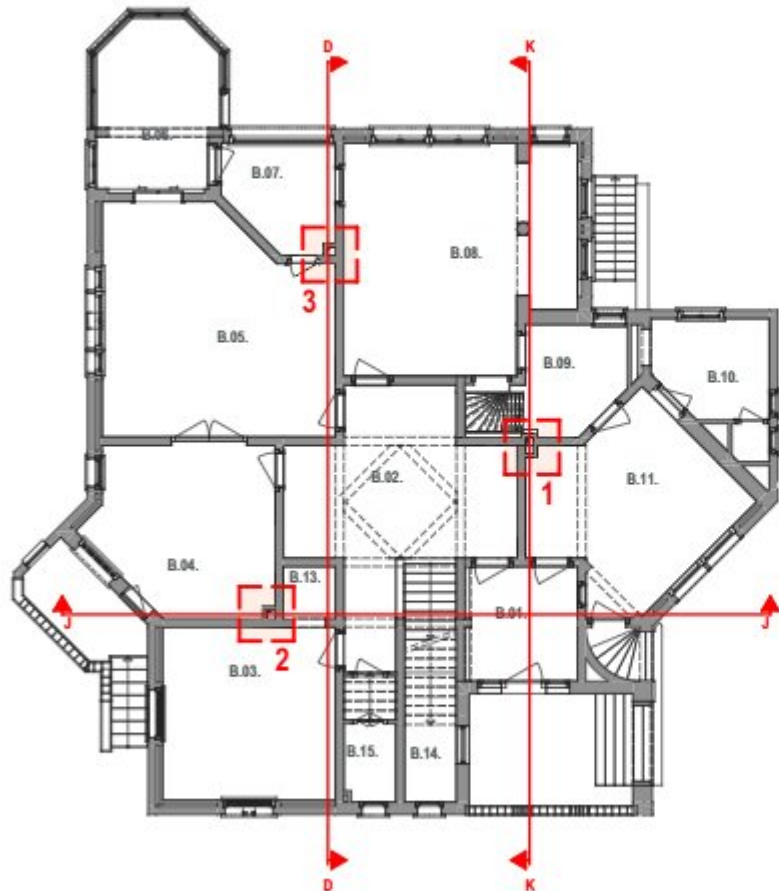
MAATREGEL 2: ISOLATIE KRUIPRUIMTE TUSSEN DE BALKLAGEN

148,25 m² kruipruimte isolatie

Principe inpassing installaties

- Het gebouw heeft 3 oorspronkelijke leidingschachten voor ventilatie en rookgasafvoer, deels nog bestaand. Schachten 1, 2 en 3, zie tekening.
- Deze leidingschachten worden in het plan gebruikt voor de nieuwe verticale ventilatiekanalen.
- De vide wordt gebruikt voor centrale afvoer van lucht, ook uit de kamers die rond de vide zijn gelegen.
- Overige afvoer wordt gerealiseerd in de bestaande toiletruimtes (volgens bouwbesluit) en ruimtes die geen verblijfsruimte zijn.
- De horizontale kanalen lopen, of via de kruipruimte of boven het bestaande verlaagd plafond op de zolder.
- In het gebouw zijn twee installatiekasten gepland. Een kast op zolder naast schacht 1, in een voormalige doucheruimte uit 1987, aangesloten op een bestaande daktoevoer en afvoerkanaal. En een installatiekast in een bestaande kast naast schacht 2 met een toevoer/afvoer via bestaande kanalen (Box 2).
- Schacht 3 wordt alleen gebruikt voor de aanvoer/afvoer van de aanliggende kamers op de verschillende verdiepingen. Deze is aangesloten op Box 2 en wordt bereikt via de kruipruimte.
- De ventilatie dient minimaal te voldoen aan het bouwbesluit bestaande bouw.

BEGANE GROND

1E VERDIEPING

TOREN

ZOLDER

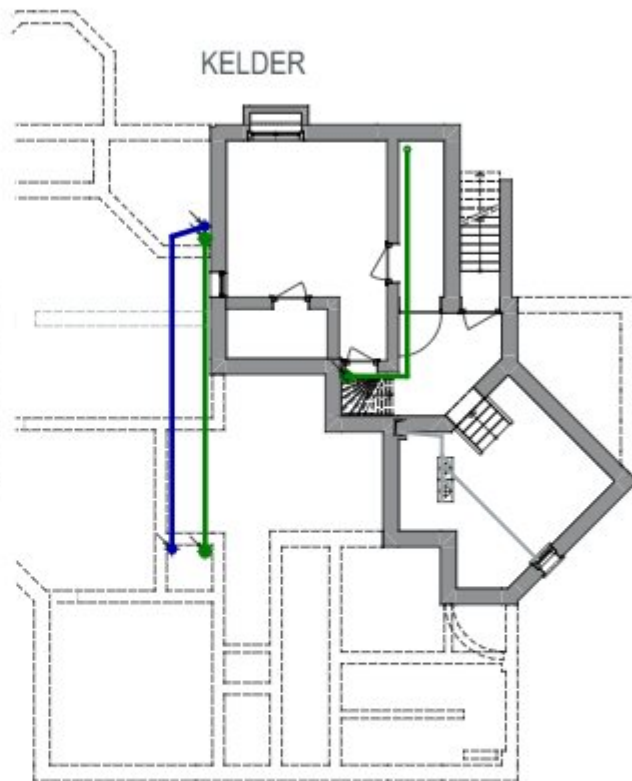
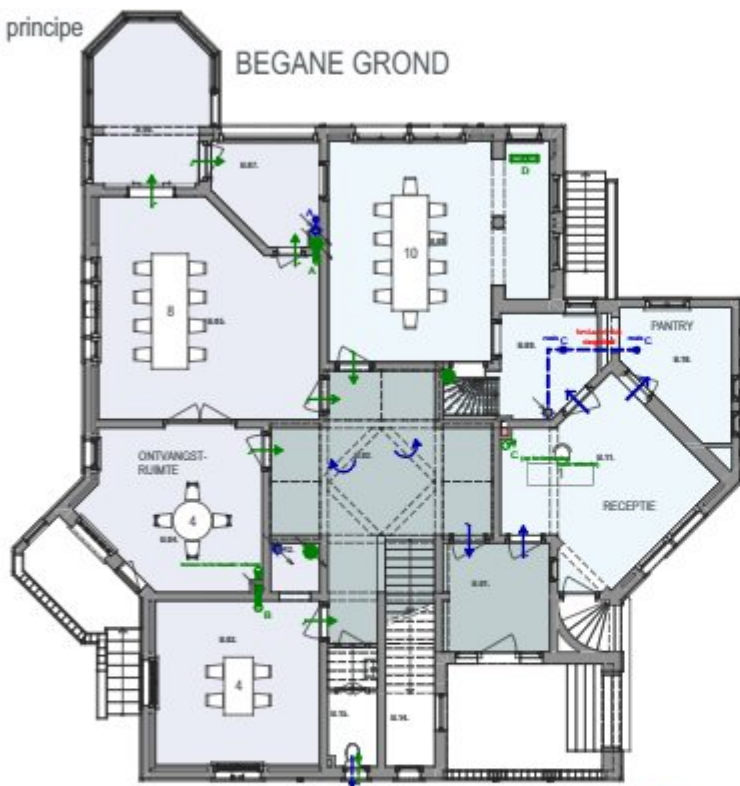

DAKTERRAS

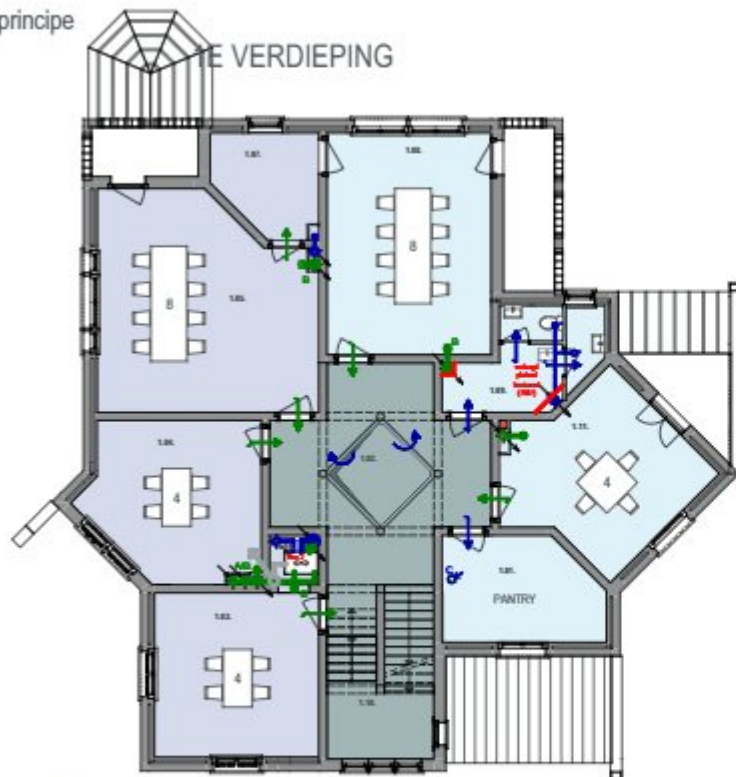
VENTILATIE + WTW

principe

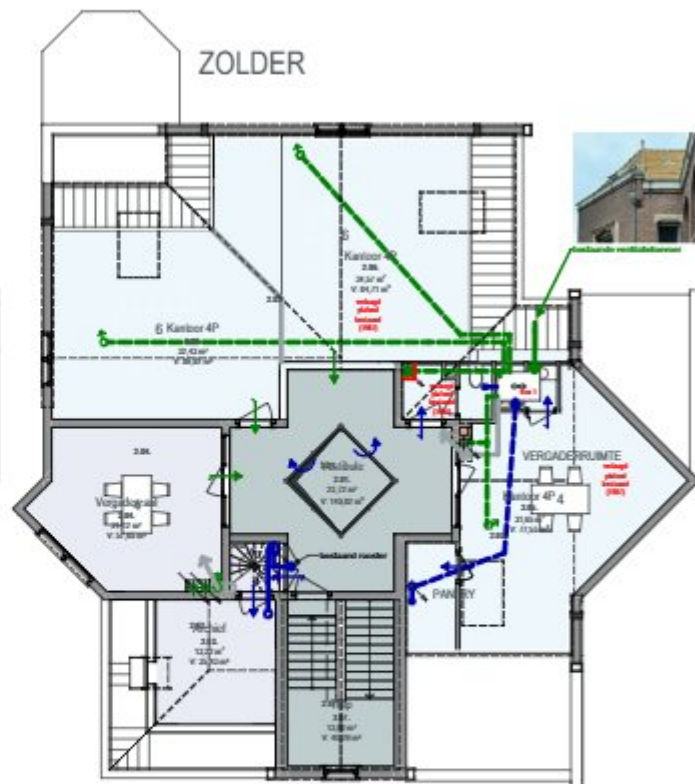

principe

1STE VERDIEPING

ZOLDER

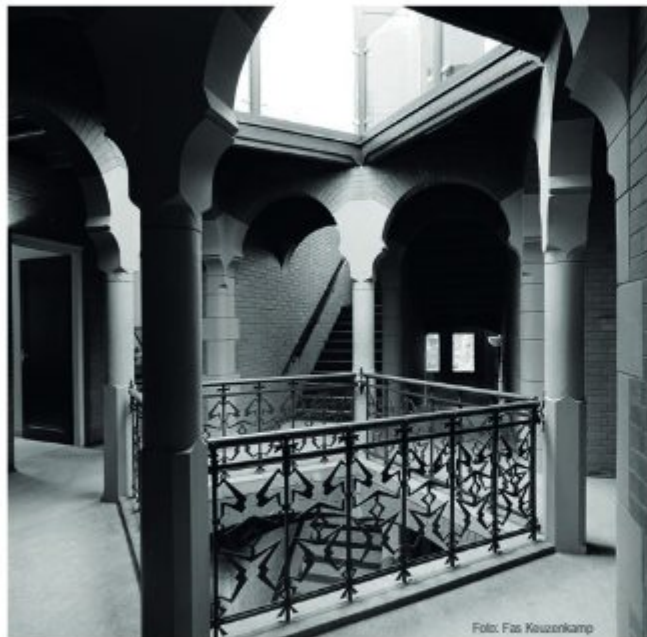

Foto: Fas Kouzenkamp

V:\2424\03_PRESENTATIONS\01_2424_A5 BOEKJE V1_20240812.pdf

dd. 12-08-2024

Voorstellen onder voorbehoud o.a. ivm. goedkeuring overheid.
Opgesteld in samenwerking met De Groene Grachten.
Bouwhistorisch onderzoek Wevers & van Luijpen.
Niet alle namen van fotografen waren helaas te achterhalen.
Foto voorpagina: Milanmedia.
Alle maten in het werk controleren!
All rights reserved.